

Teksten, vertalingen, toelichtingen en cv's

Sinds 2016 geven Euwe en Sybolt de Jong een muzikaal contrastrijke draai aan kerst. Met twee vocale kwartetten, een altviolist en diverse harmoniums brengen ze jaarlijks, op de zaterdag voor kerst, in de Groningse Martinikerk het programma *Kerst in Contrast*.

Géén statisch koor op een podium, maar een bewegend en zingend geheel. Weidse koorzang, afgewisseld met de intieme klank van een enkele sopraan 'off stage'. Op deze cd zijn enkele hoogtepunten van de laatste jaren te beluisteren.

Bijzonderheid: voor de opname van deze cd is in twee stukken (track 6 en 10) gebruik gemaakt van het 'originele' harmonium van Johannes de Heer. Euwe en Sybolt hebben het instrument in bruikleen van achterkleinzoon Jos de Heer. Het kofferinstrument wordt door Johannes de Heer in het begin van de 20ste eeuw gebruikt ter begeleiding van zijn straatevangelisatie-bijeenkomsten. Het instrument is in 2019 gerestaureerd door Mannes Welleweerd.

Repertoire

De bezetting voor altviool, diverse harmoniums en twee vocale kwartetten is niet een standaard combinatie. Daarom is het merendeel van de werken door Euwe en Sybolt zelf gecomponeerd of gearrangeerd.

Programma**01 In Nativitate Domini**

SATB, altviool, kofferharmonium

Procession (2018)

Sybolt de Jong (1961)

In *Nativitate Domini Op de geboortedag van de Heer* is als processiezing gecomponeerd voor de derde editie van *Kerst in Contrast* in de Martinikerk van Groningen (2018). De door Sybolt gecomponeerde melodie is Gregoriaans geïnspireerd. Vanuit de verstillingswaaiert het stuk uit naar een climax, om vanaf het hoogtepunt weer terug te keren naar de Gregoriaanse fantasie-melodie. De componist maakt slechts gebruik van de eerste twee zinnen uit de oorspronkelijke tekst (6de eeuw). De twee frases worden als een mantra over de luisteraar uitgestort.

Christe redemptor omnium

Ex patre patris unice.

Christus, de verlosser van ons allen

Uit de Vader, zijn enige zoon.

02 Alma Redemptoris Mater

SATB

Motet for advent

Giovanni Palestrina (1525 – 1594)

Dit motet, gecomponeerd voor de eerste zondag van advent, is van een tijdloze schoonheid. Elk van de vier stemmen zingt een eigen melodie, en deze voegen zich samen in pure harmonie.

Alma Redemptoris Mater,
quae pervia caeli porta manes,
et stella maris,
succurre cadenti,
surgere qui curat populo:
Tu quae genuisti,
natura mirante,

Verheven moeder van de Verlosser,
die altijd zijt de open deur des hemels
en de ster der zee,
help het vallende volk,
kom het volk te hulp dat valt en poogt op te staan.
Gij die tot verwondering van de natuur
tot verbazing van alle schepselen,

tuum sanctum genitorem:
Virgo prius ac posterius,
Gabrielis ab ore sumens illud Ave,
Peccatorum miserere.

uw heilige Schepper hebt gebaad:
en maagd zijt gebleven;
uit Gabriëls mond de groet vernemend,
ontferm u over ons, zondaars.

03 Hosanna in excelsis
SATB

from *Missa ad imitationem Pater Noster*
Jacobus Gallus (1550 – 1591)

De componist, van Sloveense afkomst en ook bekend onder de naam Jacob Handl, is beïnvloed door de dubbelkorige traditie *cori spezzati* (gesplitste koren) uit de San Marco in Venetië. In dit werk zijn de hoge stemmen tegenover de lage gezet. In afwisseling zingen de twee groepen *Hosanna in excelsis*, Hosanna in de hoge.

04 Away in a Manger
SATB, altviool, 2 kofferharmoniums

Christmas Carol, 19th century
Arr.: Euwe de Jong (1956)

Het arrangement van dit 19de-eeuwse kerstliedje is geschreven voor Kerst in Contrast, editie 2 (2017). Na een instrumentale inleiding volgen couplet 1 en 3 in een a capella zetting voor SATB. Bepaalde woorden zijn van muzikale woordschildering voorzien. Let bijvoorbeeld op het zinsdeel *where He lay* (derde regel, eerste couplet).

Away in a manger, no crib for a bed,
The little Lord Jesus laid down His sweet head.
The stars in the bright sky looked down
where He lay,
The little Lord Jesus, asleep on the hay.

Niet in een wiegje, maar in een kribbe
Legde het Kindeke Jezus zijn hoofdje neer.
De sterren aan de heldere hemel keken toe
waar hij lag,
Het Kindeke Jezus, slapende in het hooi.

Be near me, Lord Jesus, I ask Thee to stay
Close by me forever, and love me, I pray;

Ik vraag u, Heer Jezus, blijf mij altijd nabij;
Ik bid dat u mij nooit verlaat en dat u houdt
van mij.

Save all the dear children in thy gentle care

Zegen alle kindertjes waar u zo teder over
waakt

And take them to heaven to live with thee
there.

En geef hen in de hemel een plaats aan uw
zij.

05 Dormi, dormi, bel Bambin
SATB, 2 kofferharmonium

Italian traditional, before 1500
Arr.: Sybolt (v.1) - Euwe (v. 2 en 3)

Een instrumentaal ritornello (een refrein, gemaakt door Euwe) verbindt de drie coupletten van een Corsicaans (nù Frans, toen Italiaans) kerstliedje. Het eerste couplet is door Sybolt in een 'oude', imitatorische Renaissancestijl geschreven, in de overige twee coupletten (Euwe) verschuift het muzikale idioom geleidelijk naar een later tijdvak. Het ritornello blijft de constante factor.

Dormi, dormi bel Bambin,
Re divin,
Dormi, dormi, fantolin,
Fà la nanna, o caro Figlio
Rè del ciel,
Tanto bel grazioso giglio.

Slaap, slaap prachtig Kind,
Goddelijke Koning,
Slaap, slaap, klein Kind,
Ga maar slapen, lieve Zoon,
Hemelse Koning,
Zo mooi als een lelie.

Perchè piangi mio tesor,
Dolce amor,
Perchè piangi mio tesor,
Fà la nanna, o caro Figlio
Tanto bel, tanto bel
Fà la nanna, o caro Figlio

Waarom huil je, mijn schat,
Ach, mijn lief,
Waarom huil je, mijn schat,
Ga maar slapen, lieve Zoon,
Zo mooi, zo mooi
Ga maar slapen, lieve Zoon.

O Salvator
mio Signor
O centro mio cor.
In sipovera capana
Cortessin, Vezozin,
Fà la nanna.

O Verlosser,
Mijn Heer,
Kern van mijn hart.
In deze eenvoudige stal
Vriendelijkheid, deugdelijkheid,
Ga maar slapen.

06 Il est né le divin enfant

French traditional, 19th century
Arr.: Sybolt de Jong

SATB, altviool, kofferharmonium,
JdH-harmonium

Il est né le divin enfant,
Jouez hautbois, résonnez musettes!
Il est né le divin enfant,
Chantons tous son avènement!

't Is geboren, het goddelijk Kind,
speelt de hobo, laat fluiten klinken.
't Is geboren, het goddelijk Kind,
laat ons allen zijn komst bezingen.

Ondersteund door een trommeltje (eerst in het harmonium en later overgenomen door tenor en bas) gaat de melodie van stem naar stem. De altviool geeft met een swingende 7/8ste maat klank aan hobo en fluit. Voor deze opname is gebruik gemaakt van het harmonium van Johannes de Heer. Het arrangement is gemaakt voor de eerste editie van Kerst in Contrast (2016).

07 Een kind geboren in Bethlehem

Dutch traditional, 15th century
Arr.: Euwe de Jong

Solo: Lette Vos, sopraan
altviool, 2 kofferharmoniums

Een oudhollands kerstliedje waarbij de engelen, de herders en de drie koningen de revue passeren. De Middelnederlandse tekst wordt afgewisseld met frases in het Latijn.

Een kind geboren in Bethlehem,
verblijdt u alle, Jeruzalem.
Amor, amor, amor, amor!
Amor, quam dulcis est amor!

Liefde, liefde, liefde, liefde!
Liefde, hoe zoet is de liefde!

Toen Gabriël de engel kwam,
die jonkvrouwe reine den Zone gewan.
Amor, amor, amor, amor!
Amor, quam dulcis est amor!

Drie koningen kwamen uit Oostenland
en brachten dat Kindelijn offerand.
Amor, amor, amor, amor!
Amor, quam dulcis est amor!

Die engelen zongen toentertijd
die herderkens waren zeer verblijd.
Amor, amor, amor, amor!
Amor, quam dulcis est amor!

Al met die engelen willen wij zingen
en laten onz' harten in vreugde springen.
Amor, amor, amor, amor!
Amor, quam dulcis est amor!

08 O Magnum Mysterium

SATB, altviool, harmonium

Responsorial chant, Matins of Christmas (2016)

Euwe de Jong

O Magnum Mysterium is gecomponeerd voor de eerste editie van Kerst in Contrast in de Der Aa-Kerk in Groningen (2016). Gedurende het werk verspreiden de zangers zich al zingende door de kerk. In het middendeel van de compositie *Et admirabile* groeperen de zangers zich, om na verloop van tijd weer uit te waaieren. Om de cd-luisteraar een soortgelijke 'mysterieuze' luistersensatie te laten ervaren, lopen de zangers tijdens de opname, in alle windrichtingen uitzwermend, door de kerk.

O magnum mysterium,
Et admirabile sacramentum
Ut animalia viderent Dominum natum
Jacentem in praesepio.

O groot mysterie
en wonderbaarlijk sacrament
dat dieren de pasgeboren Heer mogen
aanschouwen, liggend in een kribbe.

09 O Jesulein süß, o Jesulein mild

SATB, solo Elise van Etten, sopraan

from *Songs & Arias, BWV 493*
Harm.: J. S. Bach (1685 – 1750)

O Jesulein süß, o Jesulein mild!
Des Vaters Willen hast du erfüllt,
bist kommen aus dem Himmelreich,
uns armen Menschen worden gleich.
O Jesulein süß, o Jesulein mild!

O zoet Jezuskind, O mild Jezuskind!
Uw vaders wil hebt ge vervuld,
ge zijt gekomen uit het hemelrijk,
en aan ons, arme mensen gelijk geworden.
O zoet Jezuskind, O mild Jezuskind!

O Jesulein süß, o Jesulein mild!
Des Vaters Zorn hast du gestillt,
du zahlst für uns all unser Schuld
und schaffst uns deines Vaters Huld.
O Jesulein süß, o Jesulein mild!

O zoet Jezuskind, O mild Jezuskind!
Uw vaders toorn hebt gij gestild,
gij loste al onze schulden in
en geleid ons naar Uw vaders hulde.
O zoet Jezuskind, O mild Jezuskind!

O Jesulein süß, o Jesulein mild!
Du bist der Lieb ein Ebenbild.
Zünd an in uns der Liebe Flamm',
Dass wir dich lieben allzusamm.
O Jesulein süß, o Jesulein mild!

O zoet Jezuskind, O mild Jezuskind!
U bent een blauwdruk voor de liefde
Ontsteek in ons het vuur van de liefde,
zodat wij U allemaal liefhebben.
O zoet Jezuskind, O mild Jezuskind!

10 O Holy Night

SATB, altviool, kofferharmonium,
JdH-harmonium

Cantique de Noël (1847)

Adolphe Adam (1803 – 1856)
Arr.: Sybolt de Jong

24 december 1843: Roquemaure - Eglise catholique

Het orgel in de kerk van het Franse plaatsje Roquemaure is in onderhoud. Om de kerstnacht toch enige luister te geven vraagt de pastoor aan de dichter Placide Cappeau om een gedicht te schrijven dat 'snachts kan worden voorgedragen.

Enige jaren later:

Adolphe Charles Adam componeert muziek bij het gedicht.

24 december 1847: Roquemaure - Eglise catholique

De première van het lied vindt plaats in de kerstnacht van 1847 en wordt gezongen (met orgelbegeleiding!) door een operazanger.

Het stuk is door Sybolt de Jong gearrangeerd voor een dubbel kwartet, een altviool en twee harmoniums, en klinkt in deze versie tijdens de eerste editie van Kerst in Contrast in de Der Aa-kerk in Groningen (23 december 2016).

O holy night! The stars are brightly shining,
It is the night of the dear Saviour's birth.
Long lay the world in sin and error pining.
Till He appeared and the Spirit felt its worth.
A thrill of hope, the weary world rejoices,
zich,
For yonder breaks a new and glorious morn.
Fall on your knees! Oh, hear the angel voices!

O night divine, the night when Christ was born;

O night, O holy night, O night divine.

Led by the light of Faith serenely beaming
With glowing hearts by His cradle we stand.
Over the world a star is sweetly gleaming,
Now come the wisemen from
out the Orient land.
The King of Kings lay thus lowly manger.

All our trials born to be our friends,
He knows our need, our weakness
is no stranger.

O night divine, the night when Christ was born;

O night, O holy night, O night divine.

O heilige nacht. De sterren schitteren
Het is de nacht van de goede Verlossers geboorte.
Lang leefde de wereld in zonde en fouten.
Tot hij verscheen en de ziel zijn waarde voelde.
Een golf van hoop, de lusteloze wereld verheugt

Daarginds breekt een nieuwe glorieuze morgen aan.
Val op je knieën. Oh, luister naar de
engelenstemmen

O Goddelijke nacht, de nacht wanneer Christus werd
geboren.

O nacht, o heilige nacht, o Goddelijke nacht.

Geleid door het serene licht
Stonden we met gloeiende harten bij zijn wieg
Over de wereld schijnt zoet een ster,
Nu komen de wijzen uit het
uit het Oosten.

De Koning der koningen ligt daar nederig in een
kribbe

onze vriend te zijn in alle moeiten.
Hij kent onze behoeftes, onze zwakheid
is hem niet vreemd.

O Goddelijke nacht, de nacht wanneer Christus werd
geboren.

O nacht, o heilige nacht, o Goddelijke nacht.

11 The little Drummer Boy

Carol of the Drum (1941)

K. Kennicott Davies (1892 – 1980)
Arr.: Pentatonix

The Little Drummer Boy (aanvankelijk bekend als *Carol of the Drum*) is een populair kerstliedje geschreven door de Amerikaanse componiste Katherine Kennicott Davis in 1941. Een arm jongetje heeft geen geld voor een cadeau voor de nieuwgeborene, maar kan wel zijn trommel bespelen. Ondertussen zingt hij: 'ik speel op mijn best voor Hem', en als 'beloning' lacht het kindje Jezus hem vriendelijk toe. De Familie von Trapp neemt het lied voor het eerst op in 1951 en sinds die tijd hebben veel artiesten en ensembles het lied (in allerlei arrangementen) uitgevoerd.

Come they told me	Kom zeiden ze mij
Pa rum pum pum pum	
A new born King to see	Naar een nieuwe Koning kijken
Pa rum pum pum pum	
Our finest gifts we bring	We nemen onze mooiste geschenken mee
Pa rum pum pum pum	
To lay before the King	Om aan de Koning te geven
Pa rum pum pum pum	
So to honor Him	Om Hem te eren
Pa rum pum pum pum	
When we come	Als we komen
Pum pum pum pum	
Pa rum pum pum	
Little baby	Kleine baby
Pa rum pum pum pum	
I am a poor boy too	Ik ben ook een arme jongen
Pa rum pum pum pum	
I have no gift to bring	Ik heb niets om mee te brengen
Pa rum pum pum pum	
That's fit to give our King	Dat goed genoeg is voor onze Koning
Pa rum pum pum pum,	
Shall I play for Him	Zal ik voor U spelen
Pa rum pum pum pum	
Mary nodded	Maria knikte
Pa rum pum pum pum	
The ox and lamb kept time	De stier en het lammetje hielden de maat
Pa rum pum pum pum	
I played my drum for Him	Ik speel voor Hem op mijn trommel
Pa rum pum pum pum	
Ah, I played my best for Him	Ik speelde op mijn best voor Hem
Pa rum pum pum pum	
Then he smiled at me,	Toen glimlachte Hij naar mij,
Pa rum pum pum pum	
Me and my drum.	Ik en mijn trommel.
Pa rum pum pum pum	
Oh, oh	
Come the told me	Kom zeiden ze mij
Pa rum pum pum pum	
A new born King to see	Naar een nieuwe Koning kijken
Pa rum pum pum pum	
Me and my drum.	Ik en mijn trommel.

Ensemble DeJongDeJongPlus

Voor het project *Kerst in Contrast* bestaat het ensemble DeJongDeJongPlus uit: twee vocale kwartetten, altviool, twee harmoniums

ZANGERS

Elise van Etten, sopraan

studeerde zang aan het Utrechts Conservatorium bij Karin van der Poel en aan het Conservatorio di Musica in Milaan bij Monica Bozzo. Ze soleert regelmatig in oratoria van Bach, Haydn en Mozart.

Lette Vos, sopraan

studeerde zang aan het Conservatorium van Utrecht en Engelse Taal & Cultuur aan de Universiteit Utrecht en the University of Manchester. Ze heeft een carrière als soliste en is werkzaam als junior-docent vertalen en vertaalwetenschap aan de Universiteit Utrecht.

Rienk de Jong (altus), **Niec van der Meulen** (altus), **Gerben Bos** (tenor), **Dennis van der Veen** (tenor) en **Elbert de Jong** (bariton) ontvingen hun zangopleiding van Bouwe Dijkstra (Roder Jongenskoor) en Peter Dijkstra (The Gents). Naast hun zangcarrière zijn ze werkzaam op diverse terreinen:

Rienk de Jong	is ontwikkelingsmanager bij Synchron een landelijk opererende vastgoedontwikkelaar
Niec van der Meulen	is videospecialist bij de Consumentenbond
Gerben Bos	is manager bij de Belastingdienst
Dennis van der Veen	is projectmanager bij abcnova, een bouwmanagementbureau te Assen
Elbert de Jong	is hoofddocent Aansprakelijkheidsrecht aan de Universiteit Utrecht

Nathan Tax, bas

behaalde zijn bachelor filosofie aan de Radboud Universiteit en zijn propedeuse klassieke zang aan het Conservatorium in Utrecht. Hij zingt regelmatig bij Cappella Amsterdam en heeft zijn eigen productiehuis, stichting Cherubino, dat Nederlandstalige operettes uitvoert.

ALTVIOOL

Elsbeth de Jong

studeerde altviool bij Esther van Stralen (Bremen), Ervin Schiffer en Gisella Bergman. Zij won prijzen bij het Prinses Christina Concours, Stichting Jong Muziektalent en kreeg in 2010 een aanmoedigings-award voor jonge getalenteerde kunstenaars.

Ze ontwikkelde met hoorniste Renske Wijma een innovatieve muziekvoorstelling voor kinderen: 'Het Mysterie van het Verdwenen Geluid'. In deze combinatie van livemuziek, film en interactie worden kinderen op een eigentijdse manier geënthousiasmeerd voor muziekinstrumenten en de kracht van muziek. Het inmiddels landelijke project bereikte in iets meer dan een jaar al meer dan 5.000 kinderen (www.hetverdwenengeluid.nl).

HARMONIUMS

Euwe & Sybolt de Jong

De broers vormen sinds 2005 een orgelduo. In de afgelopen jaren verscheen een - nationaal en internationaal geprezen - serie cd's met arrangementen voor orgel vierhandig van cantatedelen van J.S. Bach. De serie is gevorderd tot acht titels. Het muziektijdschrift *Luister* waardeerde in november 2015 de zevende cd (Grote Kerk, Zwolle) met een 10. De achtste cd (Grote Kerk, Leeuwarden) werd door de Concertzender verkozen tot Bachcd van het jaar 2018.

Ze spelen Bach.....maar dan anders!

www.dejongdejong.nl

Euwe de Jong (1956)

heeft aan het Stedelijk Conservatorium te Groningen de hoofdvakken orgel bij Wim van Beek en Theorie der Muziek bij Rein Ferwerda gestudeerd.

In 1982 behaalde hij het diploma uitvoerend musicus orgel en 1985 het einddiploma Theorie der Muziek. Euwe de Jong is werkzaam als kerndocent muziektheoretische vakken aan het Conservatorium van Utrecht.

www.euwedejong.nl

Sybolt de Jong (1961)

heeft orgel bij Wim van Beek en Johan Beeftink en klavecimbel bij Jacques Ogg gestudeerd aan het Stedelijk Conservatorium te Groningen. Ook volgde hij aan hetzelfde instituut pianolessen bij Rob van Deirse, en in El Escorial masterclasses klavecimbel bij Aline Zylberajch.

In 1982 behaalde hij het diploma docerend musicus voor orgel en in 1985 het diploma uitvoerend musicus voor klavecimbel.

Als docent orgel, klavecimbel en ensemblespel is Sybolt de Jong van 1992 tot 2011 verbonden geweest aan het ICO, centrum voor kunst en cultuur te Assen. Hij is werkzaam als componist, docent en arrangeur.

www.syboltdejong.nl

DeJongDeJongPlus

In 2014 hebben de broers het ensemble **DeJongDeJongPlus** opgericht.

Op diverse harmoniums begeleiden Euwe en Sybolt een (wisselend) ensemble van vier tot acht zangers aangevuld met altviool. Van dit ensemble zijn inmiddels 5 cd's verschenen: *Folksong (2011)*, *Carols (2012)*, *Hymns (2015)*, *Koffers vol met Bach (2019)* en *Kerst in Contrast (2019)*.

www.dejongdejongplus.nl

OPNAMETEAM en ARTISTIEKE ondersteuning

Jelle Stellingwerf, recording producer

studeerde orgel en muziektheorie aan het Stedelijk Conservatorium Groningen en muziekwetenschap aan de Rijksuniversiteit Utrecht. Na korte docentschappen op conservatoria was hij werkzaam als docent-directeur en manager eindexamens aan de Schumann Akademie, de hogeschool voor privaat muziekvakonderwijs (deeltijd-conservatorium).

Medio 2009 maakte een ernstige neurologische aandoening een einde aan zijn 'normale' muzikaal-werkzame leven. Vanuit de luwte van de eigen studio houdt hij zich nu vooral bezig met schrijven en arrangeren. Daarnaast begeleidt hij cd-projecten, schrijft teksten voor inlays en booklets bij cd-uitgaven, recenseert concerten en nieuw verschenen media, etc. Ook geeft hij op beperkte schaal weer (privé-)lessen.

Jack Westra, producer, engineer

heeft aan het Stedelijk Conservatorium te Groningen het hoofdvak saxofoon bij Adri van Velzen gestudeerd. Als docent saxofoon, ensemblespel en muziektheorie was hij verbonden aan het ICO, centrum voor Kunst en Cultuur te Assen. Als dirigent en bandleider leidt hij verschillende Big-Bands en Harmonieorkesten. Tevens is hij werkzaam als klankregisseur.